

บทความวิจัย (Research Article)

ลีลาภาษาในบทความของวินทร์ เลียววาริณ

Stylistic of Win Lyovarin's Articles

พิทยา ดวงตาต้า^{1*}

Phitthaya Duangtadum^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลีลาภาษาในของวินทร์ เลียววาริณ ในหนังสือเสริมกำลังใจ จำนวน 7 เล่ม ที่ได้รับการตีพิมพ์ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2548-2555 โดยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากจำนวนบทความทั้งหมด 314 บทความ เหลือเพียง 157 บทความ ศึกษาวิเคราะห์ลีลาภาษา แล้วนำเสนอผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่า ลีลาภาษาในบทความของวินทร์ เลียววาริณ ในด้านการใช้คำ พบการใช้คำการใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศมากที่สุด รองลงมาคือการใช้คำย่อ การใช้คำที่มีความหมายแฝง การใช้คำสแลง การใช้คำอุทาน และการใช้คำเลียนเสียงพูดตามลำดับ ด้านการใช้โวหารภาพพจน์ พบการใช้โวหารแบบอุปมามากที่สุด รองลงมาคือโวหารแบบอุปลักษณ์ คำถามเชิงวาทศิลป์หรือปัญญาและอติพจน์ ตามลำดับ

Abstract

The present study aims to study stylistic of Win Lyovarin in motivating book. The data was Win's articles published by Sam NakPim 113. There were 157 articles selected by using purposive sampling method from all 314 articles in order to be analyzed their stylistic as word use, figures of speech. The results of the study are presented in descriptive analysis.

The results of the stylistic found in word use employed by in Win Lyovarin's articles were transliterated word, followed by acronyms, implicit meaning word, slang, interjection, and onomatopoeia, respectively. For figures of speech, it was found simile, followed by metaphor, hyperbole, question, respectively.

¹ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา 56000

¹ Demonstration School University of Phayao, Amphur Muang, Phayao 56000

* Corresponding author, e-mail: j-enging@hotmail.com

บทนำ

บทความนี้เป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่งที่มีคุณค่าต่อสังคม โดยเป็นผลงานที่สร้างสรรค์จากความคิด ทักษะ จินตนาการ และประสบการณ์ของผู้เขียน ซึ่งสอดแทรกเรื่องราวเกี่ยวกับการสะท้อนสังคม รวมไปถึงเรื่องราวเกี่ยวกับการชี้นำในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะปรากฏเรื่องราวในลักษณะใดนั้น ก็ขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถและความสนใจของผู้เขียนบทความนั้น ๆ

บทความเป็นงานเขียนที่ได้รับความนิยมจากผู้อ่านเป็นจำนวนมากในปัจจุบัน ทั้งนี้เนื่องจากบทความมีความเหมาะสมกับสภาพสังคม อีกทั้งบทความมีขนาดสั้น หลากหลายเนื้อหา ผู้อ่านจึงสามารถเลือกอ่านได้ตามความสนใจ ซึ่งในการเขียนบทความนั้น นอกจากเนื้อหาจะเป็นเรื่องราวที่ผู้คนให้ความสนใจแล้วกลวิธีในการนำเสนอและลีลาภาษาก็ยังเป็นอีกส่วนหนึ่งที่เป็นแรงดึงดูดใจให้ผู้อ่านให้ความสนใจ ซึ่งผู้เขียนจะใช้กลวิธีในการเขียนและลีลาภาษาที่ต่างกันไปตามแต่ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ของผู้เขียน ซึ่งทำให้งานเขียนบทความนั้นมีเสน่ห์และดึงดูดความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

วินทร์ เลียววาริณ เป็นนักเขียนคนหนึ่งที่มีความสนใจในงานเขียนวรรณกรรมและได้สร้างสรรค์ผลงานไว้อย่างหลากหลาย ทั้งงานบันเทิงคดี บทความ และสารคดี โดยเริ่มต้นเขียนหนังสือในรูปนิยายภาพแต่งเรื่องและวาดภาพ เมื่อเริ่มทำงานโฆษณาจึงได้เริ่มเขียนเรื่องสั้นเก็บไว้เล่น ๆ จนวันหนึ่งก็ได้มีโอกาสตีพิมพ์ในนิตยสาร จากนั้นวินทร์จึงได้เริ่มงานเขียนอย่างจริงจัง จนผลงานได้รับรางวัลจากหลากหลายสถาบัน โดยผลงานของวินทร์ เลียววาริณได้รับการยกย่องว่ามีความโดดเด่นในเรื่องลีลาภาษา สำนวนโวหาร และกลวิธีในการแต่งที่สร้างสรรค์ รวมทั้งมีเนื้อหาที่ให้ทั้งแง่คิดในการดำเนินชีวิต โดยบทความส่วนใหญ่ได้รับการตีพิมพ์ในคอลัมน์ Final Say ของนิตยสารเปรียวตั้งแต่ปีพ.ศ. 2548-2551 และเว็บไซต์ www.winbookclub.com ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 ผลงานของวินทร์ เลียววาริณได้รับการรวมเล่มครั้งแรกในปี พ.ศ. 2548 ในชื่อหนังสือเสริมกำลังใจชุดที่ 1 รอยเท้าเล็ก ๆ ของเราเอง และวินทร์ เลียววาริณได้สร้างสรรค์

หนังสือเสริมกำลังใจชุดต่าง ๆ มาโดยตลอด จนถึงปี พ.ศ. 2555 ในหนังสือเสริมกำลังใจชุดที่ 7 คำที่แปลว่ารัก โดยในปีพ.ศ. 2554 หนังสือเสริมกำลังใจชุดที่ 5 สองแขนที่กอดโลก ได้รับคัดเลือกจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ให้เป็นหนังสืออ่านนอกเวลาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ในการเขียนบทความแต่ละเรื่องของวินทร์ เลียววาริณ จะมีวิธีการเขียนที่แตกต่างจากนักเขียนท่านอื่น ซึ่งอาจเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้บทความของวินทร์ เลียววาริณ ได้รับคัดเลือกให้เป็นหนังสืออ่านนอกเวลาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นั่นคือการนำเสนอเรื่องด้วยเทคนิคเฉพาะตัว ดังที่วินทร์ เลียววาริณ ได้กล่าวถึงเทคนิคในการสร้างสรรค์ผลงานว่านักเขียนจะต้องสนุกกับงานเขียน เพราะถ้าเขียนเรื่องที่ไม่สนุกก็จะเป็นสิ่งที่ทรมานสำหรับผู้เขียน เมื่อรายได้ไม่ดีแล้วยังเขียนงานไม่สนุก ก็ไม่มีแรงบันดาลใจในการเขียน เพราะฉะนั้นคนเขียนจะต้องสนุกกับเรื่องที่ตนเองเขียน และต้องพยายามศึกษาวิเคราะห์งานเขียนของนักเขียนคนอื่น ๆ ว่ามีการวางโครงสร้างของการประพันธ์อย่างไร จึงทำให้ผู้อ่านรู้สึกสนุกจนวางไม่ลง นักเขียนต้องกำหนดโครงเรื่อง ทิศทางของเรื่องให้แม่นยำ ชัดเจน งานเขียนจะต้องใหม่สดเสมอ ไม่ซ้ำซากจำเจอยู่กับที่ และนักเขียนจะต้องมีคุณสมบัติเป็นนักคิด ความคิดของนักเขียนควรจะต้องนำหน้าผู้อ่านเสมอ [15]

นอกจากนี้ได้มีนักวิชาการและนักเขียนได้แสดงความเห็นต่องานเขียนของวินทร์ เลียววาริณ ไว้ในแง่บวกต่าง ๆ อาทิ

กระทรวงวัฒนธรรม [1] ได้กล่าวคำประกาศเกียรติคุณแด่วินทร์ เลียววาริณ ในฐานะศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี พ.ศ.2556 ว่า “อัตลักษณ์ทางวรรณกรรม” ของวินทร์ เลียววาริณ อยู่ที่การประสานรูปแบบและเนื้อหาเพื่อนำเสนออันลุ่มลึก ใช้กลศิลป์ที่หลากหลาย มีเสน่ห์ดึงดูดใจผู้อ่าน จากพื้นฐานที่ได้ศึกษาวิชาสถาปัตยกรรม กราฟิกดีไซน์ โฆษณาและการตลาด ทำให้วินทร์ เลียววาริณ ‘ออกแบบ’ วรรณกรรมได้เหมือนงานศิลปะชิ้นหนึ่งที่สัมผัสได้หลายมิติ ทั้งอ่านและดูไปพร้อมกัน การสื่อ

ความหมายจึงเข้มข้นน่าสนใจยิ่งขึ้น วินทร์ เลียววาริณ สามารถประสานพลังของทัศนศิลป์เข้ากับวรรณศิลป์ โดยใช้ภาพถ่าย งานกราฟิก เครื่องหมายไวยากรณ์ วัสดุในชีวิตประจำวัน ฯลฯ เพื่อสื่อความหมายไปพร้อมกับเนื้อหาของเรื่องได้อย่างลงตัว”

นนท์ ตาปสนันท์ [7] กล่าวว่า บทความส่วนใหญ่ในหนังสือรอยเท้าเล็ก ๆ ของเราเอง เป็นหัวข้อความเรียงขนาดสั้น จัดวางช่องว่างระหว่างบรรทัดและขนาดตัวอักษรให้อ่านง่าย ประกอบด้วยรูปถ่ายสีขาวดำแต่ไม่ทำให้หลุด เพราะเป็นภาพศิลป์ที่สื่อความหมายใกล้เคียงกับข้อเขียนหรือให้ดูแล้วคิดให้อ่าน ให้พิจารณาความเชื่อมโยงระหว่างภาพ และถ้อยคำแล้วจะทำให้เกิดกำลังใจ แม้จะชั่วขณะก็ทำให้มั่นใจเพื่อก้าวต่อไปข้างหน้าอย่างมีสติและมีความหวัง วินทร์เลียววาริณสร้างสรรค์งานวรรณกรรมที่น่าอ่านได้อย่างต่อเนื่อง และเป็นปูชนียบุคคลที่ควรค่าต่อการกำลังใจเหมือนคนอื่น ๆ วินทร์สามารถให้กำลังใจตนเองด้วยการเขียนแล้วรวมข้อเขียนเหล่านั้นเพื่อเสริมกำลังใจแก่ผู้อ่านท่านอื่น ๆ

จุฑามาศ ประสิทธิ์ประสิทธิ์ [2] กล่าวว่า หนังสือ “อาทิตย์ขึ้นทางทิศตะวันตก” มีเนื้อหาที่ชวนให้อ่านมองออกไปในโลกกว้าง เพื่อพบปะกับผู้คนทั่วโลก โดยเฉพาะบุคคลพิเศษที่ต่อสู้กับข้อจำกัดต่าง ๆ จนก้าวไปสู่จุดสูงสุด บรรดาคนต้นแบบที่วินทร์ เลียววาริณเขียนถึงทำให้ผู้อ่านนึกคิดว่า ถ้าคนที่ไม่มีความเหล่านี้อยู่ เราจะยอมแพ้ได้อย่างไร ร่างกายไม่ได้เป็นเงื่อนไขใหญ่ จิตใจต่างหากที่สำคัญยิ่งกว่า นอกจากจะเล่าถึงบุคคลที่เป็นแรงบันดาลใจแล้ว เนื้อหาอีกส่วนหนึ่งยังมีเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับผู้คนในปัจจุบันมาวิเคราะห์และเสนอแง่มุมที่แตกต่าง ตั้งแต่เรื่องเล็ก ๆ อย่างการนิทาว่าร้ายไปจนถึงเรื่องที่มีความสำคัญอย่างปรัชญาของการมีชีวิตอยู่

จากผลงานของวินทร์ เลียววาริณที่ทำให้ได้รับรางวัลซีไรต์ถึง 2 ครั้ง คือ ในปีพ.ศ. 2540 จากเรื่อง ประชาธิปไตยบนเส้นขนาน และปี พ.ศ. 2542 จากเรื่อง สิ่งมีชีวิตที่เรียกว่า “คน” ย่อมแสดงให้เห็นว่า วินทร์ เลียววาริณเป็นนักเขียนที่ประสบผลสำเร็จอย่างยิ่ง ผลงานของเขาได้รับความนิยมจากผู้อ่านเป็นจำนวนมาก ดังจะเห็นได้จากวรรณกรรมของวินทร์

เลียววาริณ หลายเรื่องได้รับการตีพิมพ์หลายครั้ง อาทิ ประชาธิปไตยบนเส้นขนาน, สิ่งมีชีวิตที่เรียกว่า “คน”, รอยเท้าเล็ก ๆ ของเราเอง, อาเพศกำสรวล, เส้นสมมุติ นอกจากนั้นลีลาภาษาในการเขียนของวินทร์ เลียววาริณ ยังมีลักษณะโดดเด่น มีทักษะ ชื่นเชิงในลีลาภาษาที่แยบยล จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษากลวิธีในการเขียนบทความของวินทร์ เลียววาริณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องลีลาภาษา ซึ่งงานวิจัยนี้จะทำให้อ่านทราบถึงลีลาภาษาในการเขียนของนักเขียนที่มีเทคนิคเฉพาะตัวและได้รับความนิยมจากผู้อ่านอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนทั้งการศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการศึกษางานเขียนของนักเขียนท่านอื่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาลักษณะลีลาภาษาในบทความของวินทร์ เลียววาริณ

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาลักษณะลีลาภาษาในเรื่องการใช้คำและโวหารภาพพจน์ ซึ่งประกอบด้วย

1. ลีลาภาษา

1.1 การใช้คำ

1.1.1 คำที่เลียนเสียงพูด

1.1.2 คำย่อ

1.1.3 คำตัด

1.1.4 คำไม่สุภาพ

1.1.5 คำสแลง

1.1.6 คำทับศัพท์ภาษา

ต่างประเทศ

1.1.7 คำที่มีความหมายแฝง

1.1.8 คำอุทาน

1.2 โวหารภาพพจน์

1.2.1 อุปมา

1.2.2 อุปลักษณะ

1.2.3 สัญลักษณ์

1.2.4 นามนัย

- 1.2.5 อติพจน์
- 1.2.6 บุคลาธิษฐาน
- 1.2.7 ปฏิทรรศน์หรือ
ปฏิภาคพจน์
- 1.2.8 ปฏิพจน์
- 1.2.9 คำถามเชิงวาทศิลป์
หรือปฏิพจน์
- 1.2.10 การเลียนเสียง
ธรรมชาติ
- 1.2.11 สัทพจน์
- 1.2.12 การกล่าวอ้างถึง

3. ผู้วิจัยจะศึกษาบทความของวินทร์ เลียววาริณ ที่ได้รับการตีพิมพ์ตั้งแต่ปี พ.ศ.2548-2555 ในชื่อหนังสือเสริมกำลังใจ จำนวน 7 เล่ม จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ 113 โดยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากจำนวนบทความทั้งหมด 314 บทความ เหลือเพียง 157 บทความ ดังนี้

- เล่มที่ 1 รอยเท้าเล็ก ๆ ของเราเอง จำนวน 23 บทความ (พ.ศ. 2548)
- เล่มที่ 2 ความฝันใฝ่ ๆ จำนวน 23 บทความ (พ.ศ. 2549)
- เล่มที่ 3 เบื้องบนยังมีแสงดาว จำนวน 22 บทความ (พ.ศ. 2550)
- เล่มที่ 4 อาทิตย์ขึ้นทางทิศตะวันตก จำนวน 24 บทความ (พ.ศ. 2551)
- เล่มที่ 55 สองแขนที่กอดโลก จำนวน 24 บทความ (พ.ศ. 2553)
- เล่มที่ 6 สองปีกแห่งความฝัน จำนวน 23 บทความ (พ.ศ. 2554)
- เล่มที่ 7 คำที่แปลว่ารัก จำนวน 18 บทความ (พ.ศ. 2555)

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยจากเอกสาร (Documentary research) โดยมีขั้นตอนการวิจัยดังนี้

การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น

1. ศึกษาและรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวินทร์ เลียววาริณ และการศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรม
2. ศึกษาหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการวิเคราะห์ลีลาภาษา

ขั้นรวบรวมข้อมูล

รวบรวมข้อมูลและศึกษาหนังสือเสริมกำลังใจของวินทร์ เลียววาริณ ที่ได้รับการตีพิมพ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 - 2555 ในชื่อหนังสือเสริมกำลังใจ จำนวน 7 เล่ม จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ 113 โดยเลือกจากกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากจำนวนบทความรวมทั้งสิ้น 314 บทความ เหลือเพียง 157 บทความ

ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลและจัดกระทำข้อมูล

1. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์ลีลาภาษาในการเขียนบทความ ในประเด็นต่อไปนี้
 - 1.1 การใช้คำ
 - 1.2 การใช้โวหารภาพพจน์
2. นำผลการวิเคราะห์มาเรียบเรียงตามหัวข้อการวิเคราะห์

ขั้นนำเสนอผลการวิจัย

1. สรุปผลและอภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า
2. นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive analysis)

ผลการวิจัย

การศึกษาลีลาภาษาในบทความของวินทร์ เลียววาริณ ผู้วิจัยได้แบ่งงานศึกษาลีลาภาษาออกเป็น 2 ด้าน คือ ในด้านการใช้คำ และในด้านการใช้โวหารภาพพจน์ หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลบันทึกตามหมวดหมู่ที่ใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์แล้ว ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาที่ผู้วิจัยประมวลความรู้และกำหนดขึ้นจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ดังนี้

ด้านการใช้คำ

ผู้วิจัยได้ศึกษาในเรื่องการใช้คำเลียนเสียงพูด การใช้คำย่อ การใช้คำตัด การใช้คำหยาบ การใช้คำสแลง การใช้คำทับศัพท์จากภาษาต่างประเทศ การใช้คำที่มีความหมายแฝงหรือความหมายโดยนัย และการใช้คำอุทาน จากการศึกษาบทความของวินทร์ เลียววาริณ ในหนังสือเสริมกำลังใจ จำนวน 7 เล่ม ผู้วิจัยพบการใช้คำดังต่อไปนี้

การใช้คำเลียนเสียงพูด

คำเลียนเสียงพูด คือ การใช้คำต่าง ๆ ตามการออกเสียง เช่น ดีที่ซู้ด ไซมัย อย่างนี้ ดินะเนี่ยะ ฯลฯ [5]

จากการศึกษาภาษาจากบทความของวินทร์ เลียววาริณ ในหนังสือชุดเสริมกำลังใจ พบว่ามีการใช้คำเลียนเสียงพูด ตัวอย่างเช่น

เพื่อนบางคนซึ่งเป็นคนละเอียดรอบคอบระดับ ‘มั่งมั่ง’ เข็กราคาในห้างสรรพสินค้าใหญ่แห่งหนึ่งซึ่งชอบมีแคมเปญการตลาดลดแลกแจกแถมได้ความว่าสินค้าก่อนและหลังลดมีราคาเท่ากัน [17]

คำว่า มั่งมั่ง มาจากรูปเขียนว่า มากมาก ซึ่งคำว่า มั่ง เป็นคำที่เขียนตามเสียงพูดโดยการเปลี่ยนเสียงสระอาจากคำเดิมว่า มาก เป็นเสียงสระอะ และเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์โทเป็นเสียงวรรณยุกต์เอก

ผู้พูดสาริตทาวีวิธีการปลดมือตัดดู “...แล้วกระแทกอย่างจังเท่านั้นเองมันก็จะสั้นฤทธิ์...” [17]

คำว่า อย่างนี้ มาจากรูปเขียนว่า อย่างนี้ ซึ่งคำว่า ัง เป็นคำที่เขียนตามเสียงพูดโดยการใช้วิธีการกลมกลืนเสียงไปตามเสียงที่ใกล้เคียงกัน ในที่นี้คือการเปลี่ยนตัวพยัญชนะจาก น เป็น ง

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าในบทความของวินทร์ เลียววาริณมีการใช้คำ เลียนเสียงพูดที่เลียนแบบการออกเสียงในภาษาพูด ทำให้การสะกดคำแตกต่างจากรูปแบบภาษาเขียน เนื่องจากยืมเสียงภาษาพูดเป็นหลักในการสะกดคำ ซึ่งมีทั้งการใช้คำเลียนเสียงพูดในลักษณะเปลี่ยนเสียงสระและเปลี่ยนเสียงพยัญชนะ

การใช้คำย่อ

คำย่อ คือ การลดรูปของคำหรือการทำให้คำนั้นสั้นลง โดยทั่วไปการย่อคำจะปรากฏในรูปของพยัญชนะหนึ่งตัวตามด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.) เช่น พ.ศ. ย่อมาจาก พุทธศักราช, ต. ย่อมาจาก ตำบล เป็นต้น [9]

จากการศึกษาภาษาจากบทความของวินทร์ เลียววาริณ ในหนังสือชุดเสริมกำลังใจ พบว่ามีการใช้คำย่อ ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 1

อัง ลี เกิดที่จังหวัดเกษตรกรรมทางภาคใต้ของไต้หวัน ครอบครัวของเขามุ่งเน้นการศึกษาและขนบธรรมเนียมจีนเก่า พ่อแม่อพยพมาจากเมืองจีนหลังจากคอมมิวนิสต์ยึดแผ่นดินจีนสำเร็จในปี พ.ศ. 2492 [13]

คำว่า พ.ศ. เป็นการย่อกำย่อ ซึ่งมาจากคำเต็มว่า พุทธศักราช เป็นการย่อคำที่ปรากฏในรูปของพยัญชนะหนึ่งตัวตามด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.)

ตัวอย่างที่ 2

วันจันทร์ที่สามของเดือนกรกฎาคม เป็นวัน อูมิ โนะ ฮิ คือวันมหาสมุทร ชาวญี่ปุ่นเฉลิมฉลองทะเลในอดีวันนี้เป็นวันที่จักรพรรดิเมจิเสด็จทางชลมารคกลับจากฮอกไกโดในปี ค.ศ. 1876 [13]

คำว่า ค.ศ. เป็นการย่อกำย่อ ซึ่งมาจากคำเต็มว่า คริสตศักราช เป็นการย่อคำที่ปรากฏในรูปของพยัญชนะหนึ่งตัวตามด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.)

ตัวอย่างที่ 3

ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช เคยเปรียบเทียบคนที่ค่อนข้างทำนองว่า “เหมือนหมาเหี่ยวรดกเขาทอง” ความหมายของท่านคือ เป็นคนต้องไม่หัวโนไหวต่อลมปากคนอื่น ยิ่งอยู่สูงต้องหัวโนหัวน้อยลง [14]

คำว่า ม.ร.ว. เป็นการย่อกำย่อซึ่งมาจากคำเต็มว่า หม่อมราชวงศ์ เป็นการย่อคำที่ปรากฏในรูปของพยัญชนะหนึ่งตัวตามด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.)

ตัวอย่างที่ 4

เราอยู่ในโลกของการหลอกลวง : คุณจะถูกตีเพราะสวมชุดที่มีแบรนด์เนม คุณจะมีศักดิ์ศรีในสังคม

เมื่อไชรถยนต์ยี่ห้อนี้ ชีวิตคุณจะดีขึ้นถ้าเลือกผมเป็น
ส.ส. ฯลฯ [16]

คำว่า ส.ส. เป็นการยืมคำยืมซึ่งมาจากคำเต็ม
ว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการยืมคำที่ปรากฏ
ในรูปของพยางค์หนึ่งตัวตามด้วยเครื่องหมาย
มหัพภาค (.)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าในบทความ
ของวินทร์ เลียววาริณมีการใช้คำยืมที่เป็นการลดรูป
ของคำนั้นให้สั้นลง โดยวิธีการยืมคำจะปรากฏในรูป
ของพยางค์หนึ่งตัวตามด้วยเครื่องหมายมหัพภาค
(.) ซึ่งคำยืมที่พบนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นคำสามัญที่พบ
ในงานเขียนทั่วไป

การใช้คำสแลง

คำสแลง คือ คำที่ใช้กับเฉพาะบางคนบาง
กลุ่ม คำสแลงเป็นคำที่ใช้ผิดไปจากธรรมดาในด้าน
ความหมายและด้านเสียง คำสแลงนี้มักนิยมใช้ชั่วคราว
ชั่วคราวแล้วก็หมดความนิยมไป แต่จะมีคำสแลงเกิด
ขึ้นมาใหม่ตามยุคสมัย เช่น เบี้ยว ซ่าส์ มั่นส์ เก๋ากี้ก๊
ซิงซิง ไม่สน กูละเบือ แห้วไปเลย ซือบื้อ ขั้วบริสุทธิ์
 เป็นต้น [6]

จากการศึกษาลีลาภาษาจากบทความของ
วินทร์ เลียววาริณ ในหนังสือชุดเสริมกำลังใจ พบว่ามี
การใช้คำสแลง ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 1

ในการทำงานก็แสวงหาทางลัด เลียบหาดำแหน่ง
ที่ตนหมายตา แล้วนำหลักการเดียวกันนี้มาใช้ในการ
ดำเนินชีวิต ที่น่าประหลาดก็คือยิ่งแสวงยิ่งเก่ง ยิ่งเป็นที่
ยอมรับ สามารถรับเลือกตั้งโดยกระบวนการ ชิกแซก
นับว่าเก่ง [12]

คำว่า ชิกแซก ในบริบทนี้หมายถึง การ
หาทางลัดหรือการทำทุกวิถีทางเพื่อไปถึงจุดหมาย
โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้อง ในบริบทนี้ วินทร์ได้
ยกตัวอย่างการเลือกตั้งที่มีการใช้หาทางลัดหรือทำ
วิธีการใดก็ตามที่จะให้ตนเองชนะการเลือกตั้ง โดยไม่
คำนึงถึงความถูกต้อง

ตัวอย่างที่ 2

ผมเป็นคนที่ไม่ 'อิน' กับกีฬาทุกชนิด ไม่สนใจ
และต่อความรู้อะไรก็พาโดยสิ้นเชิง (โปรดอย่าเอาเป็น
เยี่ยงอย่าง) [13]

คำว่า อิน ในบริบทนี้หมายถึง การอยู่ใน
กระแสนิยมหรือมีความสนใจในเรื่องราวต่าง ๆ ที่สังคม
กำลังให้ความสนใจ ในบริบทนี้วินทร์กล่าวถึงตัวเองว่า
ไม่ได้สนใจในกีฬาและไม่มีความรู้ในด้านกีฬาเลย

ตัวอย่างที่ 3

ผู้พูดเล่าต่อไป “สำหรับเรื่องผู้หญิงนั้น ชาย
ชาติอย่างเราจะต้องเชี่ยวชาญ...” เขาบรรยายวิธี
จัดการสตรีให้หลงรักและหลงใหล ด้วยลีลาทางเพศที่
'เด็ดสะระเต' ยิ่งนัก [17]

คำว่า เด็ดสะระเต ในบริบทนี้หมายถึง สุดยอด
ยอดเยี่ยม ในบริบทนี้ วินทร์ได้บรรยายว่าครูตนเองได้
บรรยายวิธีการจัดการหญิงสาวให้หลงใหลด้วยลีลาทาง
เพศที่สุดยอด

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่ามีการใช้คำ
สแลงที่ดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้เป็นอย่างดี เพื่อ
เพิ่มสีสันในงานเขียน ทำให้เนื้อหามีความน่าสนใจและ
สามารถดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านให้อยากติดตาม
เรื่องราวได้เป็นอย่างดี

การใช้คำทับศัพท์จากภาษาต่างประเทศ

คำทับศัพท์จากภาษาต่างประเทศ เป็นคำ
ภาษาต่างประเทศที่เขียนเป็นภาษาไทย โดยการทับ
ศัพท์ตามการออกเสียงของคนไทย มีทั้งคำที่ใช้ทั่ว ๆ
ไป และที่เป็นคำเฉพาะ [3]

จากการศึกษาลีลาภาษาจากบทความของ
วินทร์ เลียววาริณ ในหนังสือชุดเสริมกำลังใจ พบว่ามี
การใช้คำทับศัพท์จากภาษาต่างประเทศ ตัวอย่างเช่น

การใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ

คำทับศัพท์ที่เป็นชื่อเฉพาะ

ตัวอย่างที่ 1

จอร์จ เบอร์นาร์ด ชอว์ นักคิดนักเขียนชาว
อังกฤษ (1856-1950) เคยกล่าวว่า “คุณมองสิ่งของต่าง ๆ
และคุณบอกว่า ‘ทำไม?’ แต่ผมจินตนาการสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่
เคยมีมาก่อน และผมบอกว่า ‘ทำไมจะไม่ล่ะ?’ ” [12]

จอร์จ เบิร์นาร์ด ชอว์ เป็นคำทับศัพท์ที่เป็นชื่อเฉพาะ คือชื่อคน มาจากคำภาษาอังกฤษว่า George Bernard Shaw โดยนำมาเขียนทับศัพท์ด้วยภาษาไทย

ตัวอย่างที่ 2

อยากรวบก็รวบได้ อยากเป็นนักเขียนก็เป็นได้ อยากเป็นนักแสดงก็เป็นได้...แน่นอนคงไม่ง่ายแต่รับรองว่ายากน้อยกว่านักกีฬาพิการที่ได้รับเหรียญทองโอลิมปิก คนตาบอดที่เรียนจบมหาวิทยาลัยคนเป็นมะเร็งระยะสุดท้ายที่รอดชีวิตมาได้ นักร้องที่ไร้แขนขา ฯลฯ [12]

โอลิมปิก เป็นคำทับศัพท์ที่เป็นชื่อเฉพาะคือชื่อการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก มาจากคำภาษาอังกฤษว่า Olympic โดยนำมาเขียนทับศัพท์ด้วยภาษาไทย

ตัวอย่างที่ 3

เราควรเข้าหาคนอื่นด้วยความคิดที่ว่า เขาอาจเป็นอัลไซเมอร์ แนะนำตัวเองก่อนเสมอ โทรศัพท์หาผู้อื่นโดยคิดว่าเขาอาจกำลังนอนหลับอยู่ เขียนจดหมายถึงเขาเหมือนกับเขาเป็นครูสอนภาษา เล็ก ๆ น้อย ๆ เหล่านี้ทำให้การสื่อสารไม่ว่าจะเล็กน้อยแค่ไหนมีคุณค่าขึ้น [13]

อัลไซเมอร์ เป็นคำทับศัพท์ที่เป็นชื่อเฉพาะคือชื่อของโรคภาวะสมองเสื่อม มาจากคำภาษาอังกฤษว่า Alzheimer โดยนำมาเขียนทับศัพท์ด้วยภาษาไทย

คำทับศัพท์ทั่วไป

ตัวอย่างที่ 1

สาเหตุที่ไม่สวมนาฬิกาข้อมือ ไม่ใช่เพราะแอนตี้คนขายนาฬิกาหรือดัดจริตต่อต้านสังคม (ที่หลายคนบ่นว่าตกเป็นทาสของเวลา) หรือเพื่อความเท่แต่ประการ [12]

แอนตี้ เป็นคำทับศัพท์ทั่วไป มาจากคำภาษาอังกฤษว่า anti ในบริบทนี้หมายถึง การไม่ชอบคนขายนาฬิกา

ตัวอย่างที่ 2

เปล่า ผมไม่ได้ปฏิเสธนาฬิกาโดยสิ้นเชิง ตรงข้ามกลับชอบดูดีไซน์นาฬิกาสวย ๆ บางครั้งก็ซื้อมาดูเล่น

เพราะชอบการออกแบบ เมื่อเดินทางข้ามประเทศก็พกมันไปด้วยเพื่อเทียบเวลา แต่ยัดมันใส่ในกระเป๋า [12]

ดีไซน์ เป็นคำทับศัพท์ทั่วไป มาจากคำภาษาอังกฤษว่า design ในบริบทนี้หมายถึง การออกแบบและรูปแบบของนาฬิกา

ตัวอย่างที่ 3

ละครโทรทัศน์ที่ผู้ทรงสามคนตบตีกันแย่งชายคนเดียว หรือชายห้าคนหมายปองสตรีคนเดียว จึงไม่เคยตกยุค การออกหักเป็นองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้หนึ่งยิ่งเศร้า หลังน้ำตาเป็นปี่ ๆ คนดูยิ่งชอบ รวากับว่าเป็นพวกซาดีสต์ ชอบดูคนอื่นบาดเจ็บทางใจ [14]

ซาดีสต์ เป็นคำทับศัพท์ทั่วไป มาจากคำภาษาอังกฤษว่า sadist ในบริบทนี้หมายถึง กลุ่มคนที่ชอบกระทำการทารุณผู้อื่นให้เจ็บปวดทรมาน

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าในบทความของวินทร์ เลียววาริณ มีการใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ คือ ภาษาอังกฤษ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ คำทับศัพท์ที่เป็นชื่อเฉพาะและคำทับศัพท์ทั่วไป โดยนำมาเขียนทับศัพท์ด้วยภาษาไทย

การใช้คำที่มีความหมายแฝง

คำที่มีความหมายแฝง เป็นความหมายอีกความหมายหนึ่งนอกเหนือจากความหมายตรงหรือความหมายประจำคำ [19]

จากการศึกษาลีลาภาษาจากบทความของวินทร์ เลียววาริณ ในหนังสือชุดเสริมกำลังใจ พบว่ามีการใช้คำที่มีความหมายแฝง ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 1

ทันใดนั้นทุกคนก็พากันกลบกลืนตัว สวมเสื้อผ้าตามกระแสที่คนกลุ่มหนึ่งสร้าง กิน ต้ม เล่นนอน ตามตารางที่ถูกกำหนดมา รวากับหุ่นยนต์ที่ออกมาจากโรงงานเดียวกัน [12]

กลืนตัว ในบริบทนี้มีความหมายแฝงว่า สิ่งที่เป็นตัวตนที่แท้จริงของตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งที่คนอื่นอาจจะมองว่าไม่ดี ไม่ทันสมัย ไม่มีคุณค่า

ตัวอย่างที่ 2

โลกหมุนไม่หยุดเพราะมีคนกลุ่มหนึ่งพยายามวิ่งหนีเงาของตนเองไปข้างหน้า คนพันธุ์นี้

เชื่อว่ามิอะไรใหม่ ๆ รอให้เราสร้างอยู่เสมอ ไม่มีวันหมด นี่จึงทำให้การสร้างสรรค์มีความหมาย [12]

วังหนีเงา ในบริบทนี้มีความหมายแฝงว่า การพัฒนาตนเอง พัฒนาความคิด สร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา

ตัวอย่างที่ 3

คนที่ว่างเปล่าคนนี้ยังร้องเพลง เล่นหนังเพลง แล้วลอกคราบอีกครั้ง เมื่อเขาสลัดเปลือกของดาราหนังมาเป็นผู้กำกับภาพยนตร์ [14]

ลอกคราบ ในบริบทนี้มีความหมายแฝงว่า การเปลี่ยนแปลงบทบาท หน้าที่, เปลือก ในบริบทนี้มีความหมายแฝงว่า บทบาท ในบริบทนี้ วินทร์ได้กล่าวถึงคลินท์ อีสต์วูด ที่ได้เปลี่ยนแปลงบทบาทของนักแสดงมาเป็นผู้กำกับภาพยนตร์

ตัวอย่างที่ 4

การสวม ‘แว่นตาดำ’ นาน ๆ ครั้งไม่ใช่เรื่องเลวร้าย อาจช่วยให้ระงับตัวตนในระดับหนึ่ง แต่สวมบ่อย ๆ อาจทำให้ตาไม่ชินกับความสว่าง อยู่ในช่วงที่น่าจะมีความสุขก็ไม่ใช่สุข อยู่ในช่วงเวลาทุกข์ก็ทุกข์กว่าที่ควรเป็น [16]

แว่นตาดำ ในบริบทนี้มีความหมายแฝงว่า การมองโลกในด้านลบ ในบริบทนี้วินทร์ เลียววาริณได้กล่าวถึงการมองโลกในด้านลบจะช่วยให้เรามีความระมัดระวังตนเองได้ แต่ถ้ามองโลกในด้านลบบ่อย ๆ จะทำให้กลายเป็นคนหวาดระแวงอยู่ตลอดเวลา เวลาที่มีความสุขก็ไม่ใช่สุข เวลาที่มีความทุกข์ก็ทุกข์มากกว่าควรที่จะเป็น

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าในบทความของวินทร์ เลียววาริณมีการใช้คำที่มีความหมายแฝง ซึ่งเป็นความหมายอีกความหมายหนึ่งที่ไม่ตรงกับรูปคำที่ปรากฏ เป็นการใช้อย่างหนึ่งแต่ไม่ได้มุ่งที่จะให้ความหมายตามนั้น ผู้เขียนมุ่งแฝงความหมายอื่นและให้เข้าใจความหมายตามความหมายแฝงนั้น ซึ่งเป็นการสร้างความน่าสนใจในงานเขียนอีกวิธีหนึ่ง

การใช้คำอุทาน

คำอุทาน หมายถึง คำที่เปล่งออกมาโดยไม่มี ความหมาย แต่บอกอาการหรือความรู้สึกของผู้กล่าว

ได้ จำแนกเป็น 2 ชนิด คือ อุทานบอกอาการและ อุทานเสริมบท [10]

จากการศึกษาลีลาภาษาจากบทความของ วินทร์ เลียววาริณ ในหนังสือชุดเสริมกำลังใจ พบว่ามีการใช้คำอุทานทั้งประเภทอุทานบอกอาการและอุทานเสริมบท

อุทานบอกอาการ

อุทานบอกอาการ คือ คำอุทานที่ผู้พูดเปล่งออกมา เพื่อให้รู้จักอาการต่าง ๆ ของผู้พูด และเป็นคำอุทานบอกอาการที่มีลักษณะ คือ ใช้บอกอาการในเวลาพูดจากัน เช่น นี่แน่! (แสดงอาการเรียกร้องหรือบอกให้รู้ตัว) เหม! (แสดงอาการโกรธเคือง) [10] ตัวอย่างเช่น

ที่น่าตลกคือ วันที่ 31 ธันวาคมปีถัดมา หลายนคนพบว่า รายการกลับเนื้อกลับตัวชุดใหม่มักซ้ำกับรายการเดิม แสดงว่าที่ผ่านมา 365 วัน ไม่มีอะไรใหม่ ๆ เกิดขึ้น (ตามแผน) เลยหรือเพราะมีแผนมากเกินไป จนไม่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นเลยสักอย่างเดียว

จนถึงเที่ยงคืนวันที่ 31 ธันวาคม บางคนถอนใจเพราะเพิ่งนึกได้ว่า เอ๊ะ! ปีนี้ก็เข้าข่าย “Same old shit, different year.” [12]

คำว่า เอ๊ะ หมายถึง คำที่เปล่งออกมาแสดงความฉงน ไม่เข้าใจ หรือไม่พอใจ เป็นต้น [11] ในบริบทนี้เป็นการใช้คำอุทานบอกอาการสงสัย โดยสงสัยว่าแผนการต่าง ๆ ที่จะทำในปีนี้ ยังคงเหมือนแผนการเดิมของปีที่ผ่านมา ๆ มา

เฮ้อ! มนุษย์เราก็แปลก! ไม่มีปัญหาที่หาปัญหา มาแบกไว้โดยใช้เรื่อง! [16]

คำว่า เฮ้อ หมายถึง คำที่เปล่งออกมาแสดงความเบื่อหน่ายหรือไม่ถูกใจ เป็นต้น [11] ในบริบทนี้เป็นการใช้คำอุทานบอกอาการเหนื่อยใจกับมนุษย์ที่ชอบสร้างแต่ปัญหา

อุทานเสริมบท

อุทานเสริมบท คือ อุทานที่ผู้พูดกล่าวเพิ่มเติมถ้อยคำเสริมขึ้น เช่น ลูกเต๋า แขนแมน เลขผา [10] ตัวอย่างเช่น

คนแก่จำนวนมากแก่ตามกติกาของสังคม คนไม่น้อยมองคนแก่เป็นคนไร้ค่า ด้วยประโยคที่ว่า

“อยู่บ้านเลี้ยงหลานเถอะ” หรือ “ถึงเวลาเข้าวัดเข้าวาได้แล้ว” [14]

คำว่า เข้าวัดเข้าวา เป็นคำอุทานเสริมบท มาจากคำว่า เข้า หมายถึง อาการที่เคลื่อนไปข้างหน้า หรือทำให้เคลื่อนไปข้างหน้า [11] และคำว่า วัด หมายถึง สถานที่ทางศาสนา โดยปกติมีโบสถ์ วิหารและที่อยู่ของสงฆ์หรือนักบวช เป็นต้น [11] ในบริบทนี้เป็นการใช้คำอุทานเสริมบท ที่กล่าวถึงคนจำนวนไม่น้อยที่ชอบมองคนแก่เป็นคนไร้ค่า และชอบให้คนแก่เลี้ยงหลานหรือไม่ก็เข้าวัด

ความเสียหายบางเรื่องเป็นเพียงน้ำผึ้งหยดเดียว ขยายตัวลามออกไปเพียงเพราะคนที่ประสบปัญหาไม่สามารถหุบปากตัวเอง ยกตัวอย่างเช่น เมื่อถูกตำรวจจราจรจับข้อหาทำผิดกฎจราจร ก็ตำตำรวจว่าโง่เง่าที่จับ **สุมสี่สุมห้า** (ซึ่งบางครั้งอาจเป็นความจริง!) ก็อาจได้รับข้อหาอีกหนึ่งคือดูหมิ่นเจ้าพนักงาน [16]

คำว่า สุมสี่สุมห้า เป็นคำอุทานเสริมบท มาจากคำว่า สุม หมายถึง อาการที่ทำไปโดยไม่แน่ใจว่าจะถูกหรือไม่, ไม่เฉพาะเจาะจง [11] ในบริบทนี้เป็นการใช้คำอุทานเสริมบท ที่กล่าวถึงนิสัยของคนที่ลงมือกิจกรรมบางอย่างโดยไม่มีการคิดและวางแผนมาอย่างรอบคอบ

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าในบทความของวินทร์ เลียววาริณมีการใช้คำอุทานบอกอาการที่ผู้พูดเปล่งออกมา เพื่อบอกอาการต่าง ๆ ในเวลาพูดคุยกัน และคำอุทานเสริมบทที่ผู้พูดกล่าวเพิ่มเติมถ้อยคำเสริมขึ้น

การใช้คำในบทความของวินทร์ เลียววาริณ ในหนังสือเสริมกำลังจำนวน 7 เล่ม พบการใช้คำได้แก่ การใช้คำเลียนเสียงพูด การใช้คำย่อ การใช้คำหยาบ การใช้คำสแลง การใช้คำทับศัพท์จากภาษาต่างประเทศ การใช้คำที่มีความหมายแฝง และ การใช้คำอุทาน

การใช้โวหารภาพพจน์

ผู้วิจัยได้ศึกษานำเกณฑ์ในการใช้โวหารภาพพจน์ของจุไรรัตน์ ลักษณะศิริ [4] มาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ จากการศึกษาบทความของวินทร์

เลียววาริณ ในหนังสือเสริมกำลังใจ จำนวน 7 เล่ม ผู้วิจัยพบการใช้โวหารภาพพจน์ดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ไล่เดือนไม่ว่าระบายสีตัวเองอย่างไร ก็ยังคงเป็นไล่เดือน มิใช่ว่ามีจำนวนมากเท่าใด ก็เพียงสายห้วยก็ยื้อไปมา ไม่อาจผงดบินได้ตั้งมังกรหนึ่งตัว [12]

จากตัวอย่างนี้ เป็นการเปรียบเทียบถึงคนที่คิดโกงเหมือนกับไล่เดือน ถึงแม้จะมีจำนวนมากอย่างไรก็ตาม คุณค่าและศักดิ์ศรีก็ไม่สามารถเทียบเท่ากับคนที่ฉลาดและไม่คิดโกงที่เปรียบเหมือนมังกรได้

ตัวอย่างที่ 2

คนอย่างเขามีน้อยลงไปทุกวัน เหมือนพีช-สัตว์ป่าหายากที่กำลังใกล้สูญพันธุ์ ครั้นจะว่าคนขับแท็กซี่บางคนก็เลื่องลือ ก็พูดไม่เต็มปาก ดูเหมือนคนทั้งโลกก็เลื่องลือ [12]

จากตัวอย่างนี้ เป็นการเปรียบเทียบถึงคนที่ขยันทำงานหายากเหมือนกับพีชหรือสัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์

ตัวอย่างที่ 3

สัมมาวาจาก็ **เซ่น** น้ำเย็น พรหมใส่ต้นไม้ นอกจากจะสร้างความชุ่มฉ่ำต่อบริหรือดอก ยังไหลย้อนลงดินเป็นอาหารแก่ราก [12]

จากตัวอย่างนี้ เป็นการเปรียบเทียบถึงการกล่าวถ้อยคำที่สุภาพเหมือนกับน้ำเย็นที่สดชื่น พรหมใส่ต้นไม้ก็สร้างความชุ่มฉ่ำให้กับดอกไม้และราก ทำให้ต้นไม้ที่เจริญเติบโตได้ดี เหมือนกับการพูดจาสุภาพแก่กัน ไม่ว่าผู้พูดหรือผู้ฟังก็จะมีแต่ความสุข สดชื่น

ตัวอย่างที่ 4

เมื่อประกาศผลออกมา ชาวเมืองที่ชนะการประกวดก็เฉลิมฉลองเป็นการใหญ่ ส่วนเมืองที่พ่ายแพ้ก็หงอยเหวกราบกับท่าลงเมือง ถือว่าเป็นภาพที่ต่างตาผมออกกว้างในรอบปี [13]

จากตัวอย่างนี้ เป็นการเปรียบเทียบถึงเมืองที่ผิดหวังจากการคัดเลือกให้เป็นเจ้าภาพจัดงานโอลิมปิกว่าเจียมเหมือนเมืองที่มีโรคระบาดแพร่กระจาย ผู้คนล้มตายเป็นจำนวนมาก จนทำให้เมืองนั้นเจียมสังัด

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าการใช้อุปมาโวหารที่มีลักษณะเด่นในการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งให้เหมือนกับอีกสิ่งหนึ่ง เพื่อให้เข้าใจถึงความหมายของคำที่นำมาเปรียบเทียบได้ง่าย และทำให้ผู้อ่านเห็นภาพได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

อุปลักษณ์

อุปลักษณ์ (metaphor) คือ การเปรียบเทียบด้วยการกล่าวว่า สิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง โดยใช้แสดงการเปรียบเทียบว่า เป็น หรือ คือ ความหมายจึงลึกซึ้งกว่าอุปมา เช่น ลูกคือดวงตาดวงใจของพ่อแม่ เป็นต้น [4] ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 1

...ก็ไม่น่าจะช้า เพราะจากสถิติ ผู้หญิงจำนวนมากพบประสบการณ์คับแค้นคล้าย ๆ กัน นั่นคือ เมื่ออายุกรายเข้าเลข 4 มักถูกมองเป็นหัวสิว คือต้องบีบออกเร็วที่สุด... [13]

จากตัวอย่างนี้ เป็นการเปรียบเทียบถึงผู้หญิงที่มีอายุย่างเข้าเลข 4 เป็นหัวสิวที่ต้องบีบออกให้เร็วที่สุด เนื่องจากผู้หญิงในวัยนี้เป็นวัยที่เริ่มไม่สดใส มองแล้วก็มีความรู้สึกหดหู่ ไม่สดใสเหมือนผู้หญิงในวัยสาว

ตัวอย่างที่ 2

รักก็คือไฟ เล่นกับไฟหนึ่งกองก็ยากแล้วที่ไม่ให้ไหม้ตัวเอง ไฟหลายกองยิ่งเล่นยาก ช้าหรือเร็วในสังคมปัจจุบัน ก็ต้องเลือกเอาเพียงกองเดียว [13]

จากตัวอย่างนี้ เป็นการเปรียบเทียบถึงความรักคือกองไฟ ยิ่งรักหลายคนก็เหมือนกับเล่นกับกองไฟหลายกอง คนที่เล่นกับความรัก สุดท้ายก็จะโดนไฟไหม้ตัวเองในที่สุด

ตัวอย่างที่ 3

ทงง โคตรชมพู ใช้ความเพียรขับเคลื่อนชีวิต ใช้ความอดทนสร้างทางเดินให้ตัวเอง ใช้ศิลปะเป็นพาหนะปลดปล่อยชีวิตเป็นอิสระและอยู่เหนือ 'กรรมเก่า' ใด ๆ [14]

จากตัวอย่างนี้ เป็นการเปรียบเทียบถึงการใช้ศิลปะเป็นตัวขับเคลื่อนชีวิต เนื่องจาก ทงง โคตรชมพู เป็นคนพิการ ป่วยเป็นโรคแขนขาลีบ ไม่สามารถ

ช่วยเหลือตัวเองได้ แต่เขาใช้ศิลปะเป็นแรงบันดาลใจในการทำงาน ทำให้เขามีความหวังที่จะใช้ชีวิตต่อไปได้

ตัวอย่างที่ 4

ความอดทน ความเมตตาต่อกัน การเอาใจเขามาใส่ใจเรา เสมอต้นเสมอปลาย มองคู่ชีวิตเป็นหุ้นส่วน เป็นเพื่อนร่วมทาง เหล่านี้คือคาถาสาคัญที่ได้ผลกว่าสัญลักษณ์มงคลทั้งหลายทั้งปวง [17]

จากตัวอย่างนี้ เป็นการเปรียบเทียบคู่ชีวิตว่าเป็นผู้ที่ได้รับผลจากการกระทำ ไม่ว่าจะดีหรือร้าย เนื่องจากคู่ชีวิตจะต้องอยู่ด้วยกันไปตลอดชีวิต ดังนั้นจึงต้องช่วยกันสร้างครอบครัว สร้างฐานะ คอยให้คำปรึกษาและดูแลกันไปตลอดชีวิต

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าการใช้อุปลักษณ์โวหารที่มีลักษณะในการเปรียบเทียบว่าสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง ซึ่งการใช้โวหารอุปลักษณ์ในงานเขียนนี้ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้นและทำให้ผู้อ่านอยากติดตามยิ่งขึ้น

อติพจน์

อติพจน์ (hyperbole) คือ การกล่าวเกินจริง ซึ่งเป็นความรู้สึกหรือความคิดของผู้กล่าวที่ต้องการย้ำความหมายให้ฟังหนักแน่นจริงจัง ทั้งที่ผู้กล่าวและผู้ฟังก็เข้าใจว่ามีใช่เป็นการกล่าวเท็จ เช่น “ฉันหิวไส้จะขาดแล้วนะ” หรือ “ชาติหน้าตอนบ่าย ๆ จึงจะได้พบคนเช่นนี้อีก” เป็นต้น [4] ตัวอย่างเช่น

ภาพยนตร์รักโรแมนติกที่เราว่า รักทำให้เราเป็นคนโดยสมบูรณ์ ละครรักต่อกันว่า คนที่ไว้รักน่าสงสารที่สุดในโลก เป็นเรื่องน่าสนใจยิ่งที่จากประชากรกว่าหกพันล้านคนในโลก มีเพียงคนเดียวที่ทำให้ชีวิตของเรามีความหมาย [12]

จากตัวอย่างนี้ เป็นการกล่าวถึงคนที่เรารักเป็นคนที่น่าสงสารที่สุดในโลก เป็นการกล่าวเกินจริง

อาคารทุกหลังมีนาฬิกา โทรศัพท์มือถือทุกเครื่องมีนาฬิกา และเกือบทุกคนที่เดินผ่านคุณสมมนาฬิกา นาฬิกาทั่วโลกลีลาจนหาคนแปลกหน้าที่มาถามเวลาเราน้อยลงทุกที [12]

จากตัวอย่างนี้ เป็นการกล่าวถึงนาฬิกามีอยู่ในทุก ๆ สถานที่ มีมากจนทั่วโลกล เป็นการกล่าวเกินจริง

ฝ่ายพระเอกจะรู้สึกสดชื่นเหมือนกินยาบ้าเข้าไปสักร้อยเม็ด สารอะดรีนาลีนหลังไหลพล่านทั่วร่างเมื่อสะบัดฝ่ามือ หินผาที่อยู่ไกลออกไปหลายเชือกก็แตกกร้าว กระโดดเบา ๆ ก็วิ่งไปร้อยสิบลิโดยไม่เหนื่อยหอบ เพราะพลังภายในแบบ 'สะสมทรัพย์' ของตนรวมดกเบียดพลังหลักสิบปีของอาจารย์เข้าไปด้วย [14]

จากตัวอย่างนี้ เป็นการกล่าวถึงลูกศิษย์ที่ได้รับพลังลมปราณจากอาจารย์ ทำให้ร่างกายแข็งแรงมีพลังกำลังเพิ่มขึ้น สะบัดฝ่ามือก็สามารถทำให้หินผาที่อยู่ไกลแตกกร้าวได้ หรือเพียงแค่กระโดดเบา ๆ ก็สามารถวิ่งไปหลายร้อยกิโลเมตรโดยไม่เหนื่อยหอบ เป็นการกล่าวเกินจริง

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าการใช้โวหารโวหารที่มีลักษณะเป็นการกล่าวเกินจริง ซึ่งการใช้โวหารลักษณะนี้จะช่วยทำให้มองเห็นภาพและเข้าใจความหมายของคำได้ชัดเจนยิ่งขึ้นและเป็นการเพิ่มสีสันให้บทความมีความน่าสนใจยิ่งขึ้น

คำถามเชิงวาทศิลป์

คำถามเชิงวาทศิลป์ หรือปฏิพจน์ (rhetorical question) คือ การตั้งคำถาม แต่ไม่ได้หวังคำตอบ หรือถ้ามีคำตอบก็ต้องเป็นคำตอบที่ทั้งผู้ถามและผู้ตอบรู้ดีอยู่แล้ว นักเขียนจะใช้คำถามเชิงวาทศิลป์หรือปฏิพจน์เพื่อเร้าอารมณ์ผู้อ่านหรือสื่อความหมายและข้อคิดที่ต้องการ เช่น เราจะยอมให้มีการฉ้อราษฎร์บังหลวงต่อไปอีกหรือ เป็นต้น [4] ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 1

ความสวยงามของความฝันที่ดีคือมันเปลี่ยนชีวิตผู้ที่ฝันได้ และก็เปลี่ยนชีวิตของมนุษยชาติไปในทางที่ดีขึ้นได้ ถ้าเช่นนั้นทำไมไม่ลองใช้ประโยชน์จากความฝันให้เต็มที่ล่ะ? [12]

จากตัวอย่างนี้ มีการใช้ปฏิพจน์ตรงประโยคที่ว่า ถ้าเช่นนั้นทำไมไม่ลองใช้ประโยชน์จากความฝันให้เต็มที่ล่ะ ในบริบทนี้หมายความว่า คนเราทุกคนล้วนแล้วแต่มีความฝัน หากความฝันนั้นสามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตให้ดีขึ้นได้ ทำไมไม่ลองทำความฝันนั้นให้เป็นจริง

ตัวอย่างที่ 2

ความจริงการเปลี่ยนแปลงของชีวิตไม่ได้ถูกคิดค้นด้วยตัวเลข 31 กับ 12 บนปฏิทินหรือฤกษ์ยามใด ๆ ฤกษ์ที่ดีที่สุดคือ 'เดี๋ยวนี้' และ 'ทันที' หากเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ดี ก็สมควรทำเลยเดี๋ยวนี้ไม่ใช่หรือ? [12]

จากตัวอย่างนี้ มีการใช้ปฏิพจน์ตรงประโยคที่ว่า หากเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ดี ก็สมควรทำเลยเดี๋ยวนี้ไม่ใช่หรือ ในบริบทนี้หมายความว่า การเปลี่ยนแปลงตัวเองให้ดีขึ้น ไม่ต้องรอเวลาหรือฤกษ์ใด ๆ ควรที่จะรีบทำทันที

ตัวอย่างที่ 3

คนจำนวนมากชอบทำงานใหญ่มากกว่างานเล็ก บางคนถึงกับเหยียดหยามงานเล็กว่าต่ำต้อย โดยเฉพาะผู้ที่เชื่อว่าปริญญาบัตรคือตัวกำหนดความแตกต่างระหว่างงานใหญ่กับงานเล็ก สถาปนิกไม่น้อยไม่ยอมออกแบบงานเล็ก ๆ ทยอยความไม่ยอมไม่ยอมว่าความคดเล็ก เพราะได้เงินน้อยกว่า และไม่ช่วยสร้างชื่อเสียงให้ ทว่าหากทุกคนในโลกไปทำงานใหญ่กันหมด ใครจะทำงานเล็ก? [12]

จากตัวอย่างนี้ มีการใช้ปฏิพจน์ตรงประโยคที่ว่า ทว่าหากทุกคนในโลกไปทำงานใหญ่กันหมด ใครจะทำงานเล็ก ในบริบทนี้หมายความว่า หากทุกคนในโลกสนใจแต่งานใหญ่ ๆ ทำงานชิ้นใหญ่ ๆ แล้วใครจะมาทำงานชิ้นเล็ก ๆ ซึ่งงานทุกอย่างล้วนแล้วแต่มีความสำคัญเท่ากันทั้งนั้น

ตัวอย่างที่ 4

หลายคนมีความสุขมากเมื่อได้รถยนต์คันใหม่ แต่งาน เลื่อนตำแหน่ง เงินเดือนขึ้น ขายหุ้นได้ราคาดี ฯลฯ หากนี่ไม่ใช่ 'ความสุข' แล้วมันคืออะไร [13]

จากตัวอย่างนี้ มีการใช้ปฏิพจน์ตรงประโยคที่ว่า หากนี่ไม่ใช่ความสุข แล้วมันคืออะไร ในบริบทนี้หมายความว่า หากความสุขของคนเราไม่ได้อยู่ที่การครอบครองทรัพย์สินสมบัติหรือสิ่งของมากมาย แล้วความสุขของคนเรานั้นอยู่ที่ใด

ตัวอย่างที่ 5

รักแล้ว เขาต้องรักตอบ หากเขาไม่รักเรา ก็เกิดสถานการณ์ที่เรียกว่า 'อกหัก' ออกอาการมากน้อยแล้วแต่คน บ้างรุนแรงถึงขนาดฆ่าตัวตาย หากความรักไม่มีข้อแม้จริง หากความรักเป็นความรู้สึกที่ไม่ใช่เพื่อตัวเองจริง **ทำไมต้องเจ็บปวดใจถึงขนาดนั้นด้วย?** [16]

จากตัวอย่างนี้ มีการใช้ปฏิพจน์ตรงประโยคที่ว่า ทำไมต้องเจ็บปวดใจถึงขนาดนั้นด้วย ในบริบทนี้หมายถึง ความรักไม่มีข้อแม้ ไม่มีเหตุผล ความรักเป็นความรู้สึกดี ๆ ที่มอบให้แก่คนอื่น แล้ววันหนึ่งที่ผิดหวังขึ้นมา ทำไมคนที่เจ็บปวดมากที่สุดคือตัวเราเอง

ตัวอย่างที่ 6

เมื่อสวมแว่นตาดำ มองไปทางไหนก็เห็นทุกอย่างมืดกว่าที่เป็นจริง แต่**มนุษย์จำนวนมากก็นิยมสวม 'แว่นตาดำ' มิใช่หรือ?** [16]

จากตัวอย่างนี้ มีการใช้ปฏิพจน์ตรงประโยคที่ว่า มนุษย์จำนวนมากก็นิยมสวมแว่นตาดำมิใช่หรือ ในบริบทนี้หมายความว่า คนส่วนใหญ่จะชอบมองทุกอย่างในแง่ร้ายเสมอ ทำให้ไม่มีความสุขในการใช้ชีวิต

ตัวอย่างที่ 7

ความรักมิได้อยู่ที่การจดทะเบียนสมรส แต่ก็มิใช่สักแต่ว่าต่อต้านค่านิยมประเพณีทุกอย่าง เพราะ**หากรักกันจริงและการจดทะเบียนสมรส ทำให้อีกฝ่ายรู้สึกดี ไยต้องปฏิเสธ?** เพราะความรักคือการให้ ไม่ใช่รับฝ่ายเดียว [16]

จากตัวอย่างนี้ มีการใช้ปฏิพจน์ตรงประโยคที่ว่า หากรักกันจริงและการจดทะเบียนสมรส ทำให้อีกฝ่ายรู้สึกดี ไยต้องปฏิเสธ ในบริบทนี้หมายความว่า การจดทะเบียนสมรสถือเป็นค่านิยมที่ปฏิบัติกันอย่างแพร่หลาย หากการแสดงความรักโดยการจดทะเบียนสมรสเป็นเรื่องที่ทำให้อีกฝ่ายรู้สึกดีและเป็นการให้เกียรติ ทำไมต้องปฏิเสธการจดทะเบียนสมรส

ตัวอย่างที่ 8

บ่อยครั้งในชีวิต เราตกอยู่ในสถานการณ์ที่กลืนไม่เข้าคายไม่ออก จำเป็นต้องโกหกเพื่อให้สถานการณ์ดีขึ้น หรือเพื่อมนุษยธรรม หรือไม่ต้องการทำร้ายใจคนโดยไม่จำเป็น white lie ตั้งคำถามว่า เรา

วัดการทำความดีชั่วที่อะไร การกระทำหรือผลลัพธ์ ถ้าวัดที่ผลลัพธ์ มันจะสร้างบรรทัดฐานใหม่ที่ไม่ดีต่อสังคมหรือไม่? [18]

จากตัวอย่างนี้ มีการใช้ปฏิพจน์ตรงประโยคที่ว่า เราวัดการทำความดีชั่วที่อะไร การกระทำหรือผลลัพธ์ ถ้าวัดที่ผลลัพธ์ มันจะสร้างบรรทัดฐานใหม่ที่ไม่ดีต่อสังคมหรือไม่ ในบริบทนี้หมายความว่า การวัดการทำความดีความชั่วนั้น เราใช้อะไรเป็นตัวตัดสินว่าสิ่งไหนเป็นสิ่งที่ดีหรือชั่ว โดยให้ตัดสินที่การกระทำหรือผลลัพธ์ และถ้าหากใช้ผลลัพธ์เป็นตัววัด การโกหกเพื่อทำให้สถานการณ์ดีขึ้นก็จะกลายเป็นการสร้างบรรทัดฐานที่ไม่ดีให้กับสังคมหรือไม่

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าการใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ ซึ่งเป็นการใช้คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ แต่เป็นการเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่าน โดยต้องการให้ผู้อ่านคิดและติดตามเนื้อหา นั้น ๆ จนจบเรื่อง

การใช้ภาพพจน์โวหารในบทความของ วินทร์ เลียววาริณ ในหนังสือเสริมกำลังใจจำนวน 7 เล่ม พบการใช้ภาพพจน์โวหาร 4 ประเภท ได้แก่ อุปมา อุปลักษณ์ อติพจน์ และคำถามเชิงวาทศิลป์หรือปฏิพจน์

จากตัวอย่างทั้งหมด จะเห็นได้ว่าการเขียนบทความของวินทร์ เลียววาริณนั้นเป็นงานเขียนที่มีศิลปะและมีชั้นเชิงในการเขียนที่หลากหลาย ซึ่งเป็นเสน่ห์ที่ช่วยดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านเป็นจำนวนมาก สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่ช่วยยืนยันให้ผู้อ่านทราบว่า วินทร์ เลียววาริณเป็นนักเขียนที่มีคุณภาพและเหมาะสมที่จะได้รับการคัดเลือกให้เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปีพุทธศักราช 2556

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาบทความของวินทร์ เลียววาริณ ที่ได้รับการตีพิมพ์ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2548 - 2555 ในชื่อหนังสือเสริมกำลังใจ จำนวน 7 เล่ม ทำให้ทราบว่าบทความเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่งที่มีคุณค่าต่อสังคม โดยให้ความรู้ ความคิดเห็น เสนอเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ แก่ผู้อ่านได้เป็นอย่างดี และบทความของวินทร์ เลียววาริณยังเป็งานเขียน ที่ได้รับความนิยมจากผู้อ่านเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เนื่องจากบทความมีขนาดสั้น

หลากหลายเนื้อหา เหมาะสำหรับการเลือกอ่าน และยังตอบสนองต่อความต้องการของคนในสังคมปัจจุบันนั้น คือ มีความเร่งรีบในการใช้ชีวิต ทั้งการเรียน การทำงาน การติดต่อสื่อสาร ฯลฯ อีกทั้งสภาพสังคมในปัจจุบันล้วนแล้วแต่ประสบปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิต ทั้งปัญหาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ซึ่งล้วนแล้วแต่ทำให้สภาพจิตใจของคนในสังคมนั้นเสื่อมถอยลง คนในสังคมจึงต้องหาวิธีการในการช่วยบำบัดจิตใจโดยวิธีการต่าง ๆ กันออกไปตามแต่ความสนใจ ซึ่งการเลือกอ่านบทความก็เป็นวิธีการหนึ่งที่ผู้คนในสังคมนิยมกระทำ ซึ่งเนื้อหาในบทความนั้นล้วนมีความเกี่ยวข้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน มีการแสดงทัศนะ ความคิดเห็น ตลอดจนการให้กำลังใจในการดำเนินชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของประสิทธิ์ กาพย์กลอน [8] ที่ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับบทความไว้ว่า บทความเป็นวรรณกรรมที่เขียนขึ้นเพื่อมุ่งเสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เรื่องที่จะนำมาเขียนบทความจึงต้องเป็นเรื่องที่น่าสนใจ ทันท่อเหตุการณ์ มีสาระแทรกทัศนะที่ชวนอ่าน ชวนคิด ไม่ใช่เป็นเรื่องดาด ๆ ทั่วไป ซึ่งในการนำเสนอบทความนั้น ผู้เขียนอาจใช้กลวิธีในการนำเสนอและศิลปะลีลาภาษาที่แตกต่างกันไปตามแต่ความรู้ความสามารถและวัตถุประสงค์ของผู้เขียน ในขณะเดียวกันก็ให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านไปพร้อม ๆ กับความรู้ โดยบทความบางบทความของผู้เขียนที่มีชื่อเสียงอาจมีอิทธิพลต่อสังคม มีบทบาทในการสนับสนุนและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมให้กับผู้อ่านและยังอาจเป็นเครื่องมือที่กระตุ้นให้ผู้อ่านสนใจและใส่ใจกับปัญหารอบข้างอีกด้วย

บทความของวินทร์ เลียววาริณ นอกจากจะมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบันกับทั้งช่วยเสริมกำลังใจให้กับผู้อ่านแล้ว ในการใช้ลีลาภาษาในการนำเสนอบทความก็เป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยทำให้งานเขียนบทความของวินทร์ เลียววาริณมีเสน่ห์น่าดึงดูดใจผู้อ่านเป็นอย่างมาก กล่าวคือวินทร์ เลียววาริณมีศิลปะในการเลือกสรรใช้คำที่ช่วยดึงดูดความสนใจให้กับผู้อ่าน ซึ่งในการใช้คำนั้น วินทร์ เลียววาริณจะนิยมใช้คำทับศัพท์ในภาษาต่างประเทศมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากวินทร์ เลียววาริณเคยมีประสบการณ์การทำงานในต่างประเทศ จึงทำให้วินทร์ เลียววาริณได้

เห็นโลกกว้าง อีกทั้งวินทร์ เลียววาริณยังเป็นนักอ่านที่ชอบอ่านหนังสือต่างประเทศและติดตามเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในต่างประเทศอยู่เสมอ จึงทำให้งานเขียนของวินทร์ เลียววาริณนั้นมีการใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศมากที่สุด โดยนำมาบอกเล่าโดยแสดงความเป็นกันเองโดยการใช้คำที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียนที่ถ่ายทอดออกมาผ่านตัวอักษร ทำให้งานมีความมีความหมายที่หนักแน่น กระชับและได้ใจความที่สมบูรณ์ อีกทั้งยังเป็นการแสดงภูมิความรู้ของผู้เขียนในการเลือกสรรคำมาใช้ในการเขียนบทความ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความสงสัยและอยากติดตามเรื่องราวและค้นหาคำตอบจากเนื้อเรื่องต่อไป และในการใช้โวหารภาพพจน์ในงานเขียนของวินทร์ เลียววาริณ พบการใช้โวหารแบบอุปมาอุปไมยมากที่สุด ซึ่งในการใช้ภาพพจน์จะช่วยทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องราวและเข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียนได้อย่างลึกซึ้งกว่าลีลาภาษาแบบตรงไปตรงมา เป็นการทำให้ผู้อ่านเกิดภาพในใจ เกิดอารมณ์สะท้อนใจ และเกิดจินตนาการไปกับเนื้อหาในบทความ

จากลักษณะดังกล่าวข้างต้นเป็นสิ่งที่ทำให้ผลงานการเขียนบทความของวินทร์ เลียววาริณได้รับความนิยมจากผู้อ่านเป็นจำนวนมาก อีกทั้งบทความเสริมกำลังใจ ชุดที่ 5 “สองแขนที่กอดโลก” ก็ยังได้รับคัดเลือกจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ให้เป็นหนังสืออ่านนอกเวลาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประจำปีพุทธศักราช 2554 และด้วยศิลปะในลีลาภาษา เนื้อหาในการเขียนรวมทั้งกลวิธีในการเขียนที่มีลักษณะโดดเด่น มีทักษะและชั้นเชิงในการเขียนที่แยบยล จึงทำให้วินทร์ เลียววาริณได้รับรางวัลซีไรต์ถึงสองครั้ง และยังได้รับการคัดเลือกให้เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปีพ.ศ. 2556 อีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ศึกษาวิเคราะห์ด้านศิลปะลีลาภาษาและศิลปะการใช้รูปภาพประกอบเรื่อง
2. ศึกษาวิเคราะห์โลกทัศน์ของผู้เขียนที่มีต่อสังคม

3. ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับการใช้สำนวน และ การใช้โวหารในการเขียนบทความ

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณา จากระบบศาสตราจารย์เปรมวิทย วิวัฒน์เศรษฐี รองศาสตราจารย์พูนพงษ์ งามเกษม และผู้ช่วย ศาสตราจารย์เสนาหา บุญยรักษ์ ผู้ให้ความเมตตาเอา ใจใส่ และได้กรุณาให้ความรู้ ข้อคิด คำปรึกษา คำแนะนำ อันเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

1. กระทรวงวัฒนธรรม. คำประกาศเกียรติคุณ: ได้จาก <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:koqSwKunF2wJ:www.culture.go.th/thai/images/stories/news/160157/04.pdf+&cd=3&hl=th&ct=clnk&gl=th> 23 พฤศจิกายน 2557.
2. จุฬารัตน์ ปรปักษ์ประลัย. บทความวิจารณ์: ได้จาก <http://www.winbookclub.com/popup.php?type=3&reviewid=85> 15 กันยายน 2555.
3. จันจิรา หาวิชา. วิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้ภาษา ในคอลัมน์ข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์รายวัน ภาษาไทย ปีพุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2547 หน้า 40-43.
4. จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ. ภาษากับการสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ 5. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร; 2543. หน้า 39-40.
5. ชำนาญ รอดเหตุภัย. สัมมนาการใช้ภาษาไทย ปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครพิมพ์; 2522. หน้า 186.
6. ดวงใจ ไทยอุบุญ. ทักษะการเขียนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2543. หน้า 29.
7. นงนัท ตาปสนันท์. บทความวิจารณ์: 2549 ได้จาก : <http://www.winbookclub.com/popup.php?type=3&reviewid=81> 15 กันยายน 2555.
8. ประสิทธิ์ กาพย์กลอน. แนวทางการศึกษาวรรณคดี ภาษาถิ่นและวิจารณ์. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช; 2516. หน้า 197.
9. ปรีชา ช่างขวัญยืน. ศิลปะการเขียน. กรุงเทพฯ: วิชาการ; 2525. หน้า 186.
10. พระยาอุปกิตศิลปสาร. หลักภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช; 2545. หน้า 109-110.
11. ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์ จำกัด มหาชน; 2556 หน้า 209, 1104, 1246, 1434, 1447.
12. วินทร์ เลียววาริณ. รอยเท้าเล็ก ๆ ของเราเอง. กรุงเทพฯ: 113; 2548. หน้า 23, 24, 36-38, 71, 98, 106, 116, 125, 137, 211.
13. วินทร์ เลียววาริณ. ความฝัน โง่ ๆ. กรุงเทพฯ: 113; 2549. หน้า 67, 72, 81, 94, 105, 121, 211.
14. วินทร์ เลียววาริณ. อาทิตย์ขึ้นทางทิศตะวันตก. กรุงเทพฯ: 113; 2551. หน้า 69, 88, 123, 134, 135, 139.
15. วินทร์ เลียววาริณ. บทสัมภาษณ์: 2553 ได้จาก : <http://www.winbookclub.com/popup.php?type=2&interviewid=43> 15 กันยายน 2555.
16. วินทร์ เลียววาริณ. สองแขนที่กอดโลก. กรุงเทพฯ: 113; 2553. หน้า 55, 97, 98, 115, 163, 168-169, 180.
17. วินทร์ เลียววาริณ. สองปีกแห่งความฝัน. กรุงเทพฯ: 113; 2554. หน้า 28, 155, 219.
18. วินทร์ เลียววาริณ. คำที่แปลว่ารัก. กรุงเทพฯ: 113; 2555. หน้า 208.
19. สุนันท์ อัญชลีกุล. ระบบคำภาษาไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2546. หน้า 171-173.